309320 m. Bl

Prof. D. R. IOANIȚESCU

Lui V. Stoicovici
Multe griji
D. R. Ioanițescu

PROTECȚIA MUNCII NAȚIONALE

ISTORIC
LEGIUIRILE REGIMULUI LEGIONAR

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

BUCUREȘTI
Tipografia A-B-C Strada Lipscani Nr. 5
1941

D. 58536
R

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

PREFAȚĂ

Sunt mai bine de 6 ani, de când în Parlament, — la catedra de Politică Socială dela Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale și în cele 2 conferințe, care fac obiectul acestui volum, — precum și în multe manifestări publice, — am cerut Statului Român să pășească cu curaj la o politică de protecție a muncitorimii băștinașe.

Am formulat chiar metodele prin care se puteau realiza asigurarea primatului muncii românești, — pe cale legislativă și administrativă, — în cadrul juridic din 1936 și 1939.

Am stăruit atât de mult încât sub guvernul Goga — 1938 — din care am făcut parte, — s'a pășit pentru prima oară, — la un început de realizare prin decretul de revizuire al cetățeniilor dobândite fraudulos și prin redactarea unui program de reforme sociale, pe baza originei etnice.

Mulți mă acuzau că am abandonat preocupările mele generoase de cari dădusem dovada ca profesor de politică socială și ca Ministru al Muncii, — în care calitate realizasem atât de multe „Instituții revendicate de massele muncitoare" și mi se făceau imputări că am devenit retrograd și reacționar.

Zadarnic căutam să conving pe cei ce mă combăteau că singura politică pe care trebuia să meargă ori ce

guvern, fie de dreapta, fie de stânga era numai aceea care ducea la „Asigurarea primatului muncii românești", — *altfel expunem România la sguduiri violente.*

Problema era greu de înțeles și mai ales greu de rezolvat pentru că cei care aveau răspunderea încă, nu pătrunseseră pericolul la care era expusă munca românească, — amenințată să fie prizoniera capitalului străin în propria sa țară.

Când am formulat tactica „Frontului românesc" prin traducerea în fapt a lozincei „Numerus Valachicus", ceiace echivala cu „numerus proporționalis", am fost atacat violent de ziarul oficios al guvenului din 1936, acuzându-mă că fac „incitație la rebeliune" dacă rostesc cuvântul „reacțiune legitimă a muncii românești, care nu trebue să mai fie ținută la periferia vieții economice".

Nu m'au impresionat nici atacurile veninoase ale presei înstrăinate de stânga, nici nu m'au descurajat dezavuările pubilce, care porneau de pe banca ministerială și chiar din rândurile tovarășilor mei de luptă.

Eram siur că, ideia în slujba căreia îmi pusesem tot sufletul meu și credințele mele, — va triumfa.

Eram sigur că guvernele române conștiente de răspunderea ce au în fața nației românești, vor sfârși prin a înțelege problema și vor păși bărbătește pe drumul protecțiunii muncii bazată pe „Originea etnică".

Și așa s'a întâmplat.

Problema asigurării primatului muncii românești a intrat în fața decisivă a preocupărilor Statului Român.

Mi-a fost dat să aud în comunicatul guvernului legionar de „reacția legitimă" a națiunei române contra uzurpărei drepturilor ei firești".

D-l general Antonescu în interview-ul acordat ziarului italian „Stampa", reprodus în textul conferinței, — și în manifestul adresat tineretului studențesc din Fe-

bruarie 1940, se declară hotărât *„pentru origina etnică și primatul românesc, în toate domeniile“.*

„Naționalul și socialul vor fi pietrele de temelie“, și se vor întemeia pe structura noastră agrară și țărănească“.

Românii, trebue să se bucure cei dintâi de bogățiile României și numai dacă rămân locuri disponibile pot veni și alți la rând.

In fața cuprinsului comunicatului orice bun român trebue să fie satisfăcut cu atât mai mult cu cât poartă girul personalității intrată în istorie, a Conducătorului Statului General Antonescu.

Suntem siguri că odată ce a ajuns în această fază problema protecției muncii naționale trebuie să-și găsească o deplină și favorabilă soluționare.

Nu se mai poate da înapoi și cine ar cuteza riscă să-și ridice contra sa toată suflarea conștientă a categoriilor profesionale și a întregii națiuni.

Noi, care ne-am închinat toată activitatea noastră din ultimii ani, realizării acestei mari și importante probleme, — simțim în sufletul nostru nu numai mulțumirea că am văzut clar, dar că după o verificare de 6 ani, am fost și suntem pe linia marilor interese ale muncitorimii române.

Mulțumiți că această problemă numai este a unui singur om sau a unei singure grupări, — că ea este astăzi patrimoniului tuturor credințelor românești, nu dorim altceva decât înfăptuirea cât mai urgentă prin traducerea în fapt pe teren a cuprinsului decretelor legi care urmăresc„Românizarea întreprinderilor și a personalului“.

„Asigurarea primatului muncii românești“ este de azi înainte un „bun public“, de care nimeni nu se mai poate atinge și dela a cărui rezolvare nimeni nu se mai poate sustrage.

Prof. D. R. IOANIȚESCU

PROTECŢIA MUNCII NAŢIONALE *)

Doamnelor şi Domnilor,

Criza care s'a declanşat în omenire a provocat în ultimii 10 ani, mari perturbări în rândul factorilor economici. Agricultura, industria, comerţul şi mai ales munca, au avut mult de suferit şi sdruncinul lor a avut grave repercusiuni în viaţa politică şi socială. Conducătorii statelor, răspunzători în faţa naţiunilor, s'au sesizat de gravitatea situaţiei, — şi au început să vină cu tot felul de soluţiuni, pentru ca să înlăture, şi dacă nu se poate complect înlătura, să atenuieze cât mai mult ravagiile crizei. Am asistat — nu este locul să arătăm aci — etapă cu etapă — la eforturile supra-omeneşti care s'au înregistrat din partea conducătorilor statelor, pentruca în interesul unei liniştite vieţi politice şi sociale, să se pună în acord economicul cu socialul.

Regim de subnutriţie

Pe tărâmul economic s'au practicat toate sistemele: economie dirijată, contingentare, restricţiuni, etc. S'a

*) Conferinţă ţinută la Casa Centrală a Asigurărilor Sociale în ziua de 30 Ianuarie 1936 şi în Februarie 1939 în ciclul de conferinţe organizat de A. T. A. S. şi de Gândirea Europeană.

mers chiar până la ridicarea zidurilor chinezești: autarhia economică.

Pe tărâmul social s'au ținut mari congrese internaționale. Formula devenise magică și era pe buzele tuturor: să se mărească producția și să se *„umanizeze"* salariile. Conducătorii de stat s'au văzut în fața acestui paradox: pe deoparte o tehnică industrială foarte desvoltată făcea ca multe ramuri de producție să se înăbușe, sufocate de milioane de fabricate cari nu mai găseau cumpărători; pe de altă parte, o populație nu-meroasă, milioane de muncitori trăind într'un regim de subconsumație. Producția suferea de *„indigestie"* și massele muncitorești sufereau de *„inaniție"*.

O problemă mondială : Protecția muncii naționale

Pe tărâmul național, singurul care în momentul de față ne preocupă pe noi: *protecția muncii naționale.* statele au luat măsuri pentru punerea la adăpost a naționalismului de concurența streinului.

Azi, oriunde este concurență între un străin și un național, trebue să primeze dreptul naționalului. Așa pusă problema, ea este tot de ordin economic și social. Dar s'a tradus, în țările care au în sânul lor un mare contingent de streini și minoritari și pe tărâmul politic — nu politică de partid, — ci politică națională. (Aplauze).

Domnilor, nu este o situație specifică numai țării noastre, — poate că la noi curentul este ceva mai pronunțat din considerațiunile pe care le vom analiza — dar frigurile acestui curent au cuprins toate țările, în special în Europa. N'am să citez numai regimul din GERMANIA național socialistă sau din ITALIA fascistă și corporatistă.

In aceste țări problema este rezolvată radical, — pe *baza originei etnice.* Toți cei care nu sunt arieni — nu pot participa la viața politică, economică și socială.

Statutul special al evreilor îi exclude dela orice demnitate politică, — din cariera militară, — din magistratură, — din învățământ, etc. iar în viața economică, — comerț, — industrie, — le lasă foarte puține drepturi și numai cu caracter de provizorat. Pentru străinii pașaportari regimul este și mai riguros. *)

Sunt țări vecine cu noi care practică protecția socotită legitimă și salvatoare. **)

BULGARIA a făcut o lege care are la bază regimul „interdicției"; CEHOSLOVACIA, pentru cei trei sute și ceva de mii de șomeri, și POLONIA, pentru cei cinci sute de mii de șomeri, au fost forțate să adopte o atitudine drastică, în scopul de a curăți țara de străini, încă din 1930-1933.

Regimul nou din TURCIA a deparazitat cu totul țara de străini, prn legea din 1932, care prevede că străinii nu pot exercita anumite meserii, — cari sunt rezervate exclusiv otomanilor.

Mulți chiar atribue lâncezirea de astăzi a comerțului celui mai internațional oraș Constantinopole, tocmai pentru că au fost evacuați străinii, care drept represalii ocolesc și sabotează acest oraș.

Măsuri de protecție a muncii naționale prin stabilirea de restricții impuse străinilor s'au luat în aproape toate țările europene: Grecia, Norvegia, Suedia, Finlanda, și chiar Elveția.

Tot aceasta este politica de stat a IUGOSLAVIEI care nu recunoaște alte drepturi decât ale națiunei majoritare Jugoslave.

Ca să complectăm tabloul, nu avem decât să vedem ce au făcut marile țări industriale.

ANGLIA nu mai primește pe teritoriul ei niciun muncitor străin, până nu face dovada că are cu ce trăi timp de 6 luni; iar în momentul în care a văzut că

*) Vezi Capitolul „Origina Etnică".

**) Să nu se scape din vedere că exemplele date sunt dinaintea războiului actual, — de oare ce conferința a avut loc în 1939.
Pentru situația de azi vezi Capitolul „Origina Etnică".

subvenţiile acordate şomerilor ameninţă finanţele sale, în acel moment a început să evacueze pe străini din întreprinderi şi să plaseze şomeri englezi.

Tot statul englez încă din 1920, a interzis pe cale de ordonanţă, ori cărui patron să angajeze vre-un salariat străin, fără autorizaţia ministerului muncii.

Au mers până acolo încât la 1924 — au interzis inventatorilor şi experţilor străini, — să exploateze un brevet, — fără permis special, — şi fără colaborarea unui englez, — care trebuia să fie iniţiat în secretele invenţiunei.

FRANŢA a urmat aceiaşi politică de protecţie. Se ştie că din cauza natalităţii scăzute, — statul francez aplica străinilor un regim de cea mai largă toleranţă. Parlamentul francez a abordat această chestiune: la 1932 şi l 1934. Intr'una din aceste şedinţe, Herriot, „spiritus rector" al partidului radical-socialist, a fost interpelat de un deputat în legătură cu această atitudine exagerată de protecţie a muncii naţionale, care nu cadrează cu trecutul de largă ospitalitate a poporului francez. Herriot — şi cine poate contesta democraţia lui Heriot? — s'a sculat şi a răspuns: „a nu se confunda dreptul la muncă cu dreptul de azil şi de largă ospitalitate a Franţei. In momentul în care eu ministru de Stat mă aflu în faţa a doi şomeri, unul naţional şi altul străin, eu trebue să prefer pe cel naţional", a spus Herriot în aplauzele întregei Camere.

In momentul când 450.000 de şomeri, cereau dela statul francez posibilitatea de a trăi în propria lor ţară, guvernul francez nu putea continua cu politica toleranţei şi a braţelor încrucişate.

Franţa, a fixat cota de 10% pentru străini în întreprinderi.

Prin decretul cu No. 788 din 1932, — cota a fost redusă la maximum 5%, — în instituţiunile care exploatează servicii publice concesionate.

Breslele profesionale franceze, merg până acolo că cer protecţiune chiar contra francezilor de altă origi-

nă clinică. Medicii francezi au dat alarma că medicina a încetat de a mai fi franceză (1).

Guvernul Daladier, care este neîndoios de stânga moderată, dar de stânga, nu a pregetat să ia aspre măsuri.

Nu numai Camerele de comerț și industrie, dar asociațiile profesionale chiar ele au obținut dreptul să fixeze numărul proporțional al străinilor și celor naturalizați recent din fiecare categorie de breslași ori liberi profesioniști. De îndată ce interesele esențiale franceze sunt în primejdie sau în inferioritate, largile puteri de excludere încep să funcționeze.

Criteriile umanitare și ospitaliere de altă dată sunt cu încetul eliminate.

Dar STATELE UNITE? Eldorado erau socotite Statele Unite pentru muncitorii europeni, până acum câțiva ani pentrucă găseau aci: salarii princiare, tratament admirabil, instituțiuni sociale de prima mână. Totuși, — în fața spectrului șomajului președintele Roosevelt a venit cu legile *„Securității sociale"*. Cine citește cu atenție va vedea că sub acest titlu generos, — se ascund dispoziții de protecție a muncii naționale, poate mai puțin severe decât cele care însuflețesc în momentul de față Europa. Preocuparea de căpetenie

---

1) Ancheta d-lui Henry Dongerés, din care extragem câteva concluziuni pline de învățăminte pentru noi.

„După constatările serviciile Ligii Națiunilor, Franța a devenit prima țară de imigrație din lume. După date statistice oficiale franceze, în Franța trăiesc actualmente 3.800.000 de străini Serviciile de poliție afirmă că 12% din aceștia, intrați prin fraudă, trăiesc în Franța, fără să se știe cu ce resurse și cu ce ocupații, fără ca nici un control să se exercite asupră-le.

Dacă ar fi cifra rotundă de 10%, însemnează că 380.000 de indesirabili, intrați prin fraudă, trăiesc în Franța, fără nici o existență legală.

Dar mai mult, această populație străină are o natalitate îndoită ca aceia a Francezilor. Anual se nasc în Franța 6.575.000 de copii de străini.

Iată, exclamă autorul, ce situație au pregătit generațiile viitoare franceze toți acei apostoli ai libertăților fără de margine. cari au făcut din Franța o țară de azil".

a guvernului american în ultimii ani a fost aceea de a îmbarca pe toţi lucrătorii străini, dându-le posibilitatea de plecare: indemnizaţii, drum gratuit, etc. Cu această ocazie e bine să relevăm şi gestul pe care l-au făcut 147 de parlamentari, care au semnat propunerea ca cele cinci milioane de lucrători străini să fie invitaţi să plece — în ţările lor de origină, — pentru ca locurile lor să fie ocupate de şomeurii americani.

Aceasta este în momentul de faţă atitudinea majorităţii ţărilor, precum şi situaţia pieţii muncii internaţionale: *un pronunţat naţionalism, o protecţiune intransigentă pentru apărarea muncii naţionale, care nu mai poate suferi, nu mai poate încerca concurenţa muncii străine.* (Aplauze).

IN ROMANIA MARE (1)

Aceeaşi situaţie este şi la noi: cel puţin astăzi nu mai vedem nici-o contestaţie din partea acelora, care credeau că noi suntem feriţi de sguduirile la cari sunt supuse ţările cu caracter industrial, că noi nu avem şomaj, şi că neavând şomaj, putem să trăim fericiţi; că România ar fi o insulă izolată, deşi jur împrejurul graniţelor sale, toate celelalte ţări se frământă în chinurile crizei.

Ei, domnilor, astăzi nu se mai contestă de nimeni că avem şomaj industrial, — şi mult mai pronunţat şomaj agricol.

Dar la noi problema se complică cu o situaţie demografică alarmantă. Serviciul demografic, aparţinând până eri Ministerului Muncii. astăzi trecut la Ministerul de Interne, a arătat că la o populaţie de 20 milioane de suflete, România are în sânul ei 5.090.000 populaţie minoritară. Aci e pericolul. Vedeţi, nu mai este situaţia dinainte de războiu a micului regat, a mi-

1) Vezi şi cap. „Legiuirile regimului legionar“,

cei Românii. Atunci nu se punea această problemă. Nu venise în massă 800.000 de Saşi, un milion şi ceva de Unguri, 1.500.000 de Ruşi, Ruteni, Bulgari, etc.; restul sunt Evrei. Domnul dr. G. Banu crede că sunt numai 700.000, alţii afirmă că sunt peste 1.500.000. Cifra totală de 5.000.000 minoritari nu este contestată de nimeni. In statistica aceasta desigur că nu sunt cuprinşi toţi acei evrei cari au căpătat cetăţenia în mod fraudulos. Numai Rabinul dela Bălţi a eliberat 100.000 de certificate într'un singur an. Tot aci trebue să mai socotim pe acei cari au intrat în ţară abuzând de toleranţa administraţiei româneşti.

In cadrul României Mari, Ardealul, Bucovina, Basarabia ne-au adus minoritari cu milioanele.

Dacă aceste minorităţi ar împărţi măcar truda cu noi, pornind de jos şi exercitând în mod proporţional toate profesiunile, şi cele manuale şi cele intelectuale, aşa cum se manifestă ele în mod firesc în viaţa de stat şi în viaţa economică, situaţia încă ar mai fi suportabilă.

Dar se întâmplă să-i găsim acolo şi numai acolo unde sunt comandamentele vieţii economice, unde sunt pârghiile de conducere ale neamului românesc.

Ii găsim într'o copleşitoare majoritate în toate funcţiunile esenţiale ale vieţii de stat, ale vieţii sociale, ale vieţii economice.

DRAMA MUNCII ROMANEŞTI

Vreţi să ştiţi care este situaţia vieţii economice, — azi în anul de graţie 1939?

„Industria mare este înstrăinată şi trustificată" — *cele 8 mari grupe cari constituesc industriile de bază în producţiunea unei ţări sunt acaparate de străini, unii direct alţii ascunşi sub masca anonimatului.*

Apar însă în public, câteva nume româneşti, în consiliile de administraţie, închiriate pentru îmbrobodirea opiniei publice româneşti.

„Meseriile" *rentabile sunt deasemenea acaparate de străini. Bieții români execută numai muncile grele și prost plătite.*

In „profesiile libere", *și anume în cele în care în special munca este ușoară și câștigul mare, suntem în minoritate și copleșiți de străini care trec înaintea băștinașilor printr'o concurență neloială și lipsită de scrupule.*

Am aci statistici alarmante din care reese că toate ramurile de activitate intelectuală: baroul, medicina, ingineria, arhitectura, sunt grav amenințate de numărul cel mare de străini.

Presa prin care respiră sufletul unei națiii, a fost într'atât de înstrăinată încât turna otrava dezagregării zi de zi în sufletul marei familii românești, până la primul guvern naționalist, — al partidului național-creștin Goga-Cuza, care a desființat ziarele înstrăinate Adevărul și Dimineața. (Aplauze).

Venitul național, *în sumă de 125 miliarde, aparține 4/5 minoritarilor și numai 1/5 românilor de baștină, — când ar trebui să fie tocmai invers.*

De aceea aproape toată **proprietatea urbană**, *toate blokhausurile sunt în mâna lor, iar „bisericile noastre" văd cu amărăciune împuținându-se* **numărul** *enoriașilor, deoarece proprietățile trec în mâna străinilor de altă religie.*

Chiar **pământul rural**, *acest leagăn al românismului, în care sunt înșirate oasele atâtor serii de generații, începe să treacă în mâna străinilor sub forma camuflajului unor societăți și cooperative, — cazuri petrecute în Basarabia.*

Ceeace e dureros și alarmant este că chiar în ministerul apărării naționale avem 40% minoritari la muncile de specialitate.

Am aci constatările făcute de A. G. I. R. La serviciul drumurilor avem un procent de 40% minoritari ; un procent de 41% la Serviciul apelor: 33% la P. T. T. 33,5% la C. F. R.

Iată deci că în funcțiunile importante de Stat, la frână, la conducere, găsim un procent foarte mare de minoriari.

Închipuiască-și oricine cum va fi apărată sărmana noastră țară, într'un război de acești minorîari ai căror ochi se îndreaptă înspre graniță.

RECHIZITORIUL CIFRELOR

Domnilor dau numai câteva date statistice, pentrucă nu vreau să fiu bănuit nici pe departe de vreo părtinire, țin numai să vă dau oglinda fidelă a *dramei muncii românești.*

Cifrele sunt impresionante: La 156 întreprinderi cu 16 miliarde capital și 32.349 personal — găsim că evreii sunt în număr de 30% — minoritarii 60% — și românii 10%. Deci față de 90% minoritari și evrei, — numai 10% români — personal administrativ.

Nu se poate situație mai tristă dar și mai provocantă pentru elementul băștinaș, disprețuit și batjocorit în propria lui țară.

Și, dacă ați lua cele 8 industrii de bază, și le veți analiza în fond, — nu după formele aparente, — veți găsi că din punct de vedere al capitalului, al personalului și al conducerii, — în fond niciuna nu este românească.

Aceasta este, domnilor, și doamnelor, **situația industriei metalurgice, industriei extractive, industriei textile, industriei cimentului, lemnului, industriei alimentare,** etc. etc.

Situația noastră înainte de război era cu totul alta. Proprietatea rurală era garantată de art. 7, parag. 5 din Constituție. Numai Românii puteau dobândi imobile rurale, și pământul a rămas numai în mâinile românilor.

Industria noastră născândă a fost apărată prin eforturile generației, care dăduse la 1877 independența politică și care ținea cu orice pret să asigure și independența economică; iar naturalizările nu mai veneau în

Domnilor şi doamnelor, — dacă aceasta este situaţia, care este problema care se pune în momentul de faţă? Închidem ochii şi considerăm pe minoritari egali în toate drepturile cu Românii?

Să nu se uite un lucru: noi suntem un stat naţional românesc. Noi nu suntem un stat teritorial condus numai pe baza ideii de autoritate, — ca în Evul Mediu sau ca în fostul imperiu austro-ungar, în care celelalte naţionalităţi erau în majoritate numerică şi statul forma un conglomerat.

Noi suntem o naţiune unitară, cu insule de minoritari în mijlocul nostru.

Suntem naţiune dominantă şi avem drepturile naţiunei majoritare.

Dacă aceasta este situaţia ce trebuie să facem în momentul de faţă? Să avem sau nu o politică de stat, — faţă de munca românească?

Iată problema pe care am să încerc s'o rezolv împreună cu Dvs., şi veţi vedea că ea nu trebue să sperie pe nimeni; metodele nu vor fi cele violente, dar o politică de Stat, care să asigure primatul muncii românești, se impune ca o chestiune de existenţă a poporului român (Aplauze)

TRADIŢIA NAŢIONALISMULUI

„Luptele pentru emanciparea economică"

Mai întâi, daţi-mi voie să restabilesc un fapt. Aud pe mulţi spunând că o asemenea politică de protegui-re a muncii naţionale nu cadrează nici cu firea românului, nici cu trecutul lui. Imi daţi voie să mă înscriu în fals împotriva acestei afirmaţiuni. Tot trecutul nostru, de când existăm ca popor, s'a bazat pe o vie, pe o persistentă acţiune de naţionalizare a factorilor de producţiune

Lupta pentru protecţia elementului autohton din oraşe, — a fost dusă pe trei căi:

a) *prin bresle şi meserii;*

b) *prin războiul vamal;*
c) *prin legi de încurajare a industriei naționale.*

BRESLELE:

Cetăți închise streinilor

Am trăit două sute de ani pe baza regimului breslelor medievale, care s'a prelungit până în vremurile moderne, până la 1873, când un decret le-a desființat. Breslele noastre nu aveau o politică de proteguire a muncii naționale? Dar ce era monopolul de producțiune și monopolul de desfacere? Numai Românii puteau să lucreze. Numai Românii puteau să vândă.

Când veneau străinii din afară, trebuiau să se ducă la staroste pentru a obține permisiunea să vândă dar numai „cu ridicata". Ca să nu existe concurență în sânul muncitorilor indigeni starostele distribuia fiecărui patron, după capacitatea atelierului mărfurile cumpărate.

Breslele noastre au fost numite din această cauză „cetăți închise". In ele nu puteau pătrunde străinii. Chiar acei de religie ortodoxă, ca să poată fi admiși — ne spun catastihurile breslelor — trebuiau să se căsătorească **cu românce,** adică intrau numai pe cale de împământenire, și atunci puși sub observație, cum a fost pus Panaite Grecul, bucătar, care numai după 6 ani de ședere în țară, căsătorindu-se cu o româncă și pentru că prepara bine ospățurile domnești, a putut să capete toate drepturile pe care le aveau băștinașii în bresle. Dovadă că nu erau lăsați străinii să intre cu toptanul — cum se pretinde — este faptul că breslele sunt singurele instituțiuni unde s'a păstrat curat limba românească. Noi am trecut prin multe influențe pe care le-a arătat foarte bine domnul ministru al muncii în conferința precedentă. Biserica noastră se resimte de neologisme slavonești. Instituțiunile noastre de stat și comerțul de pe vremuri deasemeni nă-

D. 58536.

pădite de neologisme greceşti. Intr'un singur loc nu veţi găsi deloc sau prea puţine neologisme: în sânul breslelor, şi aceasta tocmai din cauză că nu primeau străini. Breslele au fost pentru noi păstrătoare de limbă, păstrătoare de credinţă şi păstrătoare de naţionalitate.

Numai astfel au putut dura 200 de ani.

GENERAŢIA INDEPENDENŢII ŞI PROTECŢIA MUNCII NAŢIONALE

1877 — 1912

Războiul vamal şi legile de încurajare a industriei naţionale

Dar la 1873 breslele au fost desfiinţate. După această dată cu toate că generaţia dela 1877 era absorbită de asigurarea independenţii politice, nu s'a neglijat din contra, s'a dat cea mai mare atenţie problemei naţionalizării economice.

Imediat ce s'a închegat noul Stat, a început o protecţiune făţişe, provocantă, — dacă vreţi — a muncii naţionale. Am intrat în războiu vamal cu Austria, război care a fost dictat de condiţiunile de robire economică ale Convenţiunii dela 1876. Numai la un an dela încheierea acestei convenţiuni au şi început marile frământări. Emil Costinescu un mare patriot, — pe cale de iniţiativă parlamentară ne-a dat prima lege de încurajare a industriei naţionale din 1887 în împrejurările următoare: La 1886 denunţasem convenţiunea cu Austro-Ungaria, şi intrasem cu ea într'un război vamal economic. Costinescu, în complicitate — am vrea să vedem cât mai multe complicităţi de acestea — cu Ion Brătianu, a venit cu legea de protecţie a muncii naţionale. In această lege, pentru prima oară se vorbeşte de *„naţionalizarea factorilor de producţiune. Generaţia care a dat independenţa politică la 1877, vrea să dea şi independenţa economică.*

Această lege prevedea pentru prima oară *„cota de 2/3 personal românesc"*, și aceasta la 1886, când nu aveam o industrie, când nu aveam pregătirea pe care o avem astăzi și mai ales pregătirea personalului românesc care își cere dreptul la viață. (Aplauze).

Se schimbă guvernul liberal de lungă durată și la 1891 vine un guvern conservator care are aceeași atitudine intransigentă de protecție a muncii naționale. Marele bărbat de stat Carp la 1891, când a alcătuit tariful vamal, a trecut sub semnătură proprie în expunerea de motive aceste cuvinte: *„Frământările din 1876 erau dictate de ideea morală a întăririi neamului, care nu se poate face decât prin naționalizarea factorilor de producție, și prin protecția „à outrance" a muncii naționale"*.

Veți găsi în proectul lui Carp (1888), ca și în proectul lui Filipescu, (1900), ca și în legea de organizare a meseriilor dela 1902 a lui Missir, ca și în toate proectele și legile de încurajare a industriei naționale: Orleanu (1900), — Djuvara (1904) dispoziții protectoare pentru munca națională. Cota de astăzi trecută în legea dela 1934 este dota pe care o găsiți la 1900 în proectul lui Orleanu: 80% personal românesc și 20% personal străin.

Legea Nenițescu pentru încurajarea industriei naționale din 1912 obligă întreprinderile cari cer foloasele încurajării să aibe cota de 75% români și la lucrători și la personalul administrativ — chiar din momentul funcționării.

Pentru personalul tehnic cota obligatorie era 25% români la începutul celei de a doua perioadă, adică după 10 ani și de 60% la începutul celei de a treia perioadă, — adică după 20 ani, — și 75% la sfârșitul celei de a 3-a perioadă, după 30 ani, — dacă lucra cu materie primă din țară și după 21 ani dacă întrebuința materie primă străină.

LEGILE MESERIILOR
1900 — 1912

Aceeași politică de naționalizare s'a urmărit și prin legile de organizare a meseriilor.

FILIPESCU mai curajos decât ceilalți spune ritos: „că nu trebue ca orice străin, nepregătit și asvârlit de soartă în această țară, să dispună de pâinea băștinașilor".

MISSIR cu ocazia votărei primei legi din 1902 se luptă cu grupul socialiștilor care intrase în partidul liberal în frunte cu Morțun, Diamandi, etc., pe aceeași chestie — a *naționalizărei meseriilor* „acaparate de străini".

NENIȚESCU, la 1912 în a 2-a lege a meseriilor, pune ca premisă:

„O lege a meseriilor trebuie să urmărească două scopuri: Unul de ordin social, — *asigurările sociale* și altul de *ordin național*, — înlăturarea concurenței streinilor, — care au acaparat meseriile rentabile, punerea meseriașului român, în situație de a-și reocupa locul pe care-l avea în vechile bresle".

In concluzie, — putem afirma că toate generațiile au fost preocupate să asigure primatul muncii românești. Putem noi astăzi, în România Mare, să adoptăm altă atitudine? Putem avea altă politică? Și au dreptul minoritarii să se plângă? Iată problema

DUPA RAZBOI

Naționalizarea întreprinderilor
1919 — 1934

Lupta a continuat și după războiul mondial.
In primii 5 ani după război, am avut o perioadă de

belşug economic, ceeace a făcut ca protecţia muncii naţionale să nu mai fie pe primul plan. Era şi preocuparea de ordin politic de a închega noul Stat rezultat al unirei celor patru provincii; era preocuparea de a forma România de astăzi, una şi indivizibilă, la care — cum v'am spus — se adăuga o situaţie economică prosperă, ceeace a făcut să se neglijeze piaţa muncii.

Totuşi politica de naţionalizare a factorilor economici s'a continuat şi după război, însă cu alt spirit şi cu alte scopuri.

Numai era nici situaţia, nici elanul generaţiei eroice dela 1878.

După războiu preocupările guvernelor au fost îndreptate către *„naţionalizarea întreprinderilor"*, adică acapararea capitalurilor străine.

Ocrotirea muncii naţionale a fost pusă pe planul al doilea.

Ciclul de legi economice, — *legea comercializării (1924) a minelor (1924), a energiei (1925), şi regimul apelor (1925)*, sunt dominate de naţionalizarea capitalurilor străine învestite în întreprinderile din nouile provincii.

Formarea unui personal românesc era tratată numai cu dispoziţiile anemice ale cotelor de 75% ca pe vremea când n'aveam industrie naţională.

Dar — reţineţi că tot se continua firul preocupărilor de naţionalizare pentru formarea unui personal românesc.

Proba o avem în lupta care s'a dat pentru impunerea cotei de 75%, români, la toate legile economice, dar mai ales cu ocazia votărei legei minelor.

Legea minelor dela 1924 şi modificată în 1929. prevedea obligaţia pentru întreprinderile miniere de a avea un procent de 75% români pentru toate categoriile de personal pe specialităţi.

Eram deputat şi cunosc toată acţiunea subterană, dusă de întreprinderile străine, — contra obligativităţii cotei proporţionale pe specialităţi.

BIBLIOTECA ACADEMIEI

Se făceau presiuni pentru admiterea „cotei globale" la întreg personalul, — în care caz străinii ar fi ocupat toate locurile bine retribuite, iar românii ar fi fost lăsați la funcțiunile inferioare.

Am avut satisfacția ca amendamentul meu să fie admis, după discuții de 2 ore la articolul 80.

LEGEA MIGRAȚIUNILOR
1925

După 1925, — încep să apară simptomele marei crize care s'a declanșat începând cu anul 1928.

Șomeurii străini nu puteau fi împiedicați să intre în țară.

România n'avea decât legile polițienești, — antebelice, — care nu prevedeau nici o politică de protecție. Eram dezarmați.

A trebuit să se întâmple scandalul cu nenorocita chestiune a pașapoartelor, care să pună pe tapet această problemă, în toată gravitatea ei și să forțeze alcătuirea legei migrațiunilor.

In legea migrațiunilor, găsim dispoziții ce în adevăr puneau la punct intrarea și ieșirea lucrătorilor străini.

Privegherea a fost luată din mâna organelor polițienești și trecută Ministerului muncii. Acesta putea interzice lucrătorilor străini, — când interele economice și sociale cer aceasta.

In ramurile unde avem lucrători români imigrarea putea fi interzisă.

Dar, Ministerul de interne, — peste capul Ministerului muncii, — aproba intrarea în țară, iar mâna de lucru românească rămânea fără apărare.

LEGEA PENTRU PROTEGUIREA MUNCII INDIGENE
1930

De aceea, a trebuit să vină legea dela 1930, care a complectat aceste dispoziții. Această lege păcătuește

însă prin aceea că, deşi alcătuită într'un regim de criză, — deci în momentul când începuse să apară şomajul, — ceeace nu era cazul cu legea din 1925, nu atacă toate aspectele sociale ale problemei: se mulţumeşte numai să întregească legea din 1925.

Inovaţii fericite:

Streinul intrat în ţară, — nu poate exercita o profesiune fără o *„autorizaţie prealabilă"*.

Autorizaţia se dă de ministerul muncii, — cu avizul „comisiunii migraţiunilor".

Oricând această autorizaţie poate fi refuzată, dacă în ramurile respective avem suficient personal românesc, şi dacă există teama unui eventual şomaj.

Mai mult, — autorizaţia acordată putea fi retrasă şi pe motiv de „ordine publică", — „stare economică, sanitară şi morală".

Pentru control, — în biletul de libera petrecere era trecut *termenul* şi anexat lui, — se libera şi biletul de *„exercitarea meseriei"*.

Slăbiciunea guvernelor şi lipsa de înţelegere a miniştrilor, — a făcut legea inaplicabilă.

Dovada?

Sunt protestele tuturor corpurilor profesionale şi tuturor şomerilor din ţară, contra hotărârilor şi abuzurilor care se practică sfidător, prin rămânerea în ţară a atâtor străini, cari ocupă locurile băştinaşilor. Sunt acuzaţii publice, — nu în surdină, — că străinii plătesc cu arginţi dreptul de rămânere în ţară. Legea aceasta în mâna unui ministru naţionalist, poate da bune rezultate. Cu toată lipsa de modestie — dar trebue să vă spun, — că în timp de 18 luni, cât am condus ministerul muncii, am trecut peste frontieră 20.000 străini din 50.000 câţi am găsit. (Aplauze).

LEGEA DIN 1934

pentru „utilizarea personalului românesc în întreprinderi"

Insuşi guvernul, acelaş guvern care a dat legea migraţiunilor, a fost forţat să vină cu legea din 1934 sub

presiunea clamoarei publice, sub presiunea agitației corpurilor profesionale, și mai ales — de ce să n'o spunem? — sub presiunea imperativului național.

Dar, dela început trebue să vă comunic revolta și desgustul meu, când văd în titlul unei legi votată de parlamentul român, cuvintele: „pentru utilizarea și încadrarea personalului românesc" ca și cum ar fi țară colonială nu independentă și stăpână pe destinele ei. (Aplauze).

Cum d-lor — noi românii să fim încadrați de străini în întreprinderile din propria noastră țară?

Și cu toate acestea — aceasta este realitatea: Suntem prizonierii capitalului străin; v'am dovedit-o cu cifre.

Este suficientă sau nu această lege? Desigur se înalță sufletul oricărui român când citește în lege că în fiecare fabrică, în fiecare uzină, în fiecare atelier, în fiecare ramură economică să fie 4/5 personalul românesc, și numai 1/5 muncitori străini. Dar dacă luăm legea nu în textul ei, ci în spiritul ei, trebue să ne gândim că aceste 4/5 români și 1/5 străini *nu cuprind pe minoritari.* Toate frământările din Cameră și Senat, precum și agitațiile breslelor profesionale, erau dirijate în sensul stabilirei procentelor *dintre noi și minoritari,* nu dintre noi și pașaportari. Căci dacă este vorba să aplicăm cota de 20% numai pașaportarilor, ajungem la constatarea tristă că această cotă este inoperantă deoarece avem în țară maximum 40.000 străini cu pașapoarte și bilete de liberă petrecere; ar însemna să mai importăm încă 220.000 străini cu pașapoarte, pentru ca să fim în limitele cotei de 20% străini față de cei un milion lucrători din fabrici, ateliere și uzine și 300.000 funcționari particulari din birouri, prăvălii și magazine.

Guvernul nu putea însă să nu simtă că plânsetele românilor băștinași se îndreaptă nu numai către străinii cu pașapoarte, dar și contra străinilor supuși români, adică minoritarilor.

Strigătul pornea din toate părțile, din mijlocul cor-

purilor profesionale: ingineri, arhitecţi, doctori, avocaţi şi chiar corpul profesoral. Mai revoltate erau cercurile muncitoreşti în special a funcţionarilor particulari, unde în adevăr, procentul minoritarilor este revoltător şi strigător de nedrept.

Din această cauză, adică sub presiunea clamoarei publice, şi pentru a potoli spiritele agitate, guvernul a recurs la următoarea stratagemă: In lege n'a precizat ce se înţelege prin „români". In regulament însă a obligat pe societăţile cari întrebuinţează personal minoritar să treacă în tabele şi origina etnică, adică separat românii de baştină, separat minoritarii.

De ce s'a strecurat această obligaţie pe cale de regulament? Pentrucă ea corespunde revendicărilor neamului, şi nu se poate ori care ar fi guvernul care la un moment dat ţine în mâna lui destinele neamului, nu se poate să nu afirme primatul muncii româneşti. (Aplauze).

Problema este pusă cu toată tăria în faţa naţiunei române.

Ea constituie din momentul acesta un *„bun public"*.

Numai guvernele mioape pot ignora şi contesta gravitatea ei.

SABOTAREA

Şi cu toate acestea, — sunt mulţi acei cari nu înţeleg sau nu vor să înţeleagă gravitatea.

Destăinuirile pe cari le-a făcut d. senator Moteanu „preşedintele comisiunii de pe lângă Ministerul de Industrie pentru încadrarea personalului românesc", sunt alarmante.

Legea *„nu se aplică"*, *„legea nu se poate aplica"*, *„legea este sabotată"*, — iată dureroasele constatări ale celei mai indicate persoane să cunoască realitatea.

Că legea este sabotată, o dovedesc destăinuirile d-lor Vaida şi Leon, care ca miniştri în funcţiune au cerut întreprinderilor străine, acceptarea de personal românesc, — şi au fost refuzaţi, — chiar jigniţi.

Dar ceeace este mai grav este că d. preşedinte Moteanu acuză pe foştii Miniştrii ai Industriei că nu au dat sprijinul necesar din contră, au sabotat lucrările comisiei, şi că din această cauză s'a ostracizat munca naţională şi s'a tolerat acapararea întreprinderilor din ţară de către elementele străine.

Grav, — foarte grav.

Legea e inaplicabilă

Raportul d-lui Moteanu ne dă nouă satisfacţia să constatăm că după doi ani dela votarea legii se verifică în întregime arătările noastre că legea este inaplicabilă şi nu va da nici un rezulat.

Cum să se poată aplica legea când din cele 250.000 întreprinderi câte sunt în ţară nu s'au verificat nici a suta parte, ceeace însemnează că trebuiesc cel puţin 100 de ani pentru controlul tuturor întreprinderilor.

Aşa am constatat noi acum 2 ani, — tot aşa constată azi inginerii în congresul dela Iaşi — tot aşa rezultă şi din raportul d-lui Moteanu, şi cu drept cuvânt, pentrucă o singură comisie pentru toată ţara, are nevoie de zeci de ani pentru verificarea tuturor întreprinderilor. Să se descentralizeze, să se formeze 10—12 comisiuni regionale pe inspectorate, aşa am propus în parlament, şi tocmai azi, — după 4 ani dela votarea legii s'au alcătuit 12 comisiuni, — care lucrează pe lângă inspectoratele industriale.

Alte lacune

Legea din 1934 mai păcătueşte prin faptul că admite posibilitatea ca procentul de 20% să fie mărit pentru anumite întreprinderi ce vor fi fixate de consiliul de miniştri.

Se mai comite greşeala ca pentru membrii consiliului de ad-ţie cota este de numi 50% — ceeace înseamnă că tendinţa de naţionalizare a capitalului este iluzorie, —

atunci când străinii care deţin capitalurile întreprinderii, — vor avea şi cel puţin o jumătate din membrii de conducere.

„*Sancţiunile*" prevăzute în art. 8 în caz de abatere sunt de asemenea iluzorii, aceasta o dovedeşte faptul că timp de 6 ani nu se citează un singur caz de „retragerea avantagiilor", de „excluderea dela furniturile publice", de „suspendare sau închiderea întreprinderilor".

Se recunoaşte un singur merit, — acestei legi, — de ordin tehnic.

Este prima care împarte personalul întreprinderilor pe categorii şi anume:

1) Personalul administrativ superior;
2) Personalul tehnic superior;
3) Personalul administrativ inferior;
4) Personalul tehnic inferior;
5) Lucrătorii calificaţi;
6) Lucrătorii.*).

MASURI DE PROTECŢIE IN CADRUL LEGILOR EXISTENTE**)

Domnilor, se tot vorbeşte de legi, de Constituţie, de tratate de pace, cari ne-ar împiedica să luăm măsuri pentru protecţia muncii naţionale. Vă voiu dovedi că nu poate fi nici o piedică de ordin legislativ sau constituţional.

Dar să vedem măsurile pe cari noi le propunem pen-

*) Prin regulamentul legii s'a mers mai departe şi s'a precizat la fiecare din aceste categorii care sunt funcţiunile vizate de lege.

Funcţiunile diferă după ramurile profesionale, adică după cum întrepinderea este industrială sau comercială, — şi în al doilea rând după categoriile arătate în lege.

**) Să se reţină că măsurile arătate în acest capitol au fost propuse la 1936 şi 1939 când nu exista regimul juridic de azi.

truca să întronăm munca românească în drepturile ei firești:

EVACUAREA PAȘAPORTARILOR

Sunt măsuri care se pot lua pe cale administrativă, pe baza legilor existente cum ar fi *„evacuarea tuturor pașaportarilor"*. Cred că acest lucru se poate face pe cale administrativă. Avem legea migrațiunilor și legea din 1930; ne trebue numai autoritate. Slavă Domnului! Când un guvern vrea să-și impună autoritatea, este imposibil să n'o aibă, mai ales pe linia națională. Dacă este o chestiune care poate să dea autoritate ori cărui guvern, oricât de slab ar fi el, aceasta este chestiunea națională. Iată dar o primă măsură: „deparazitarea țării de pașaportari", cu legea în mână. (Aplauze).

REVIZUIREA

Dar, domnilor, ne-am trezit în momentul de față și cu o listă foarte lungă de încetățeniri dobândite peste noapte, de intrări frauduloase peste graniță, de indigenate liberate de Rabini.

Față de aceștia, în virtutea legilor de astăzi, o revizuire poate oricând să constate că nu îndeplineau condițiunea de a li se elibera indigenate; și cu sistemul acesta scoatem pe mulți uzurpatori cari ocupă locuri bune în toate ramurile de producțiune. Numărul acestora se ridică la circa 500.000. Un decret lege de revizuire înființând comisiuni speciale pe circumscripția unei Judecătorii, va putea ușor să ne scape de cei ce și-au plătit cu arginți dobândirea frauduloasă a cetățeniei. Acest decret va veni, sunt sigur că va veni, pentru că este cerut nu numai de interesele naționale dar și de cele morale, — de sentimentul de mândrie și demnitate a statului român. (Aplauze).

Asta spuneam la 1936.

Azi am satisfacția să vă spun că Decretul de revi-

zuire, — a venit. Este decretul cu care şi-a inaugurat guvernarea primul guvern naţionalist al lui Octavian Goga. (Aplauze).

Dar despre el ne vom ocupa puţin mai târziu. (1).

TRUSTURILE ŞI PROPORŢIONALITATEA

Alte măsuri ce se pot lua în virtutea legilor existente şi pe cale administrativă: Domnilor, se tot vorbeşte de trusturi şi carteluri. De atâtea ori s'a pus în discuţie legea care urma să reglementeze — eu zic să stârpească — trusturile speculatoare şi rapace. Susţin unii că o asemenea lege n'ar fi constituţională. Nu sunt de această părere, nu poate fi vorba de călcarea constituţiei. Dar eu cred că în virtutea legilor existente, pentru un guvern care vrea cu adevărat stârpirea trusturilor, nu poate să existe vre-o barieră în vremurile acestea de criză. In aşa fel se fac operaţiunile de vânzare, de cumpărare, şi mai ales de comercializare, încât cea mai uşoară verificare a registrelor de către oameni hotărâţi şi curaţi, (aceasta recunosc, va fi greutatea selecţiunii) va face ca trusturile singure să cedeze; primesc ele singure 4/5 muncă românească; altminteri, toate delictele Codului penal se vor descoperi în registrele acestor trusturi Dacă ne trebue o lege, o putem vota; şi în această privinţă ea nu va fi neconstituţională, fiindcă nu va atinge fondul dreptului de proprietate.

FURNITURILE PUBLICE

Altă măsură care priveşte în special, mica industrie.

O stastică a inginerilor ne arată că cifra anuală a furniturilor publice ale Statului, judeţelor şi comunelor variază între 10-12 miliarde. Cât intră, din această

1) Vezi pagina 32.

sumă în mâna micului industriaș? Aproape nimic. Toate merg la marea industrie. Statul unguresc avea în această privință o politică precisă: aservirea elementului românesc prin încurajarea meseriașilor unguri ca origină etnică. Dece n'am practica și noi această politică? Eu am aplicat-o la niște furnituri de bocanci — domnul Mociorniță este aci și poate să vă spună — și la niște furnituri de postav, când făceam bugetul Jandarmeriei, și am văzut revolta marilor industrii, a trusturilor respective. Țin minte că în loc de 800 lei metrul de postav, micul industriaș l-a furnizat cu 400 lei metrul, iar la bocanci știu că statul a câștigat la o furnitură de 60 milioane vreo 12 milioane, pentru că le-a adjudecat asupra micilor industriași. Iată o măsură care în momentul de față se poate lua în virtutea legilor existente.

Cine ne poate opri ca pe cale de lege, să prevedem că nu vor mai fi primite la furniturile publice decât întreprinderile cari vor avea 80% muncă românească?

AVANTAGIILE LEGII PENTRU INCURAJAREA INDUSTRIEI NAȚIONALE POT FI REFUZATE INTREPRINDERILOR RECALCITRANTE

Tot așa putem proceda și cu toate celelalte avantagii prevăzute prin legile de încurajare a industriei naționale.

Nu trebue să mai dăm reduceri la transporturi decât întreprinderilor cari se conformează proporționalității.

Nu trebue să mai dăm contingente la export și scutiri vamale, decât fabricelor, care aplică cu sinceritate proporționalitatea.

CREDITUL: O ARMA EFICACE

Nu trebue să se mai bucure de credite la Banca Națională a României sau la Creditul Industrial decât întreprinderile cari aplică proporționalitatea.

Robinetul este în mâna statului n'are decât să-l utilizeze în interesul suprem al naţiunei, care cere ca românii să fie repuşi în drepturile lor firești.

O LEGE A PROPORTIONALITATII ESTE CONSTITUTIONALA

Dar, domnilor, nu putem oare să venim cu o lege pentru stabilirea proporţionalităţii?

In funcţiunile de Stat, unde este angajată viaţa naţiunei, unde avem arterele prin care pulsează sângele neamului, să nu permitem Statului să-şi fixeze, chiar pe cale de lege, proporţia?

Ştiu că se urmăreşte de fapt în momentul de faţă o politică în acest sens, dar eu zic: dece să ne ascundem după deget?

Dece să nu ducem o politică făţişă? Să luăm taurul de coarne; este şi în interesul naţiunii, dar mai ales al apărării naţionale, să mergem chiar dincolo de „numerus proportionalis". Ce vreţi? Naţiunea majoritară suntem noi, şi avem de apărat dreptul la viaţă, la stăpânire în propria noastră ţară. Nimeni nu poate să ne acuze că nu vrem să mai rămânem la periferia vieţii de stat şi a vieţii economice. (Aplauze).

La funcţiunile de Stat nu este deci nici o dificultate. Marea dificultate este faţă de locurile din industria particulară şi în comerţ. Aci este posibil să se impună pe cale legislativă numărul proporţional sau nu?

Eu cred că este posibil, în chiar cadrul Constituţiunii de astăzi.

Aş vrea să ştiu, ce dispoziţie se opune ca în interesul superior al naţiunii, să vin şi să repartizez munca pe tot cuprinsul ţării? Se poate opune Constituţia ca prin legi propriu zise, — să impunem obligaţiuni anumitor întreprinderi, — să prevedem avantagii sau restricţiuni, să fixăm chiar o *„ierarhie a drepturilor" bazată pe o „ordine de preferinţă"*.

BIBLIOTE

Dar, domnilor, ordine de preferinţă există în multe legi, care reglementează viaţa factorilor economici astăzi.

Să le luăm pe rând:

Când s'a venit cu legea agrară pentru împroprietărire s'a fixat o „erarhie a drepturilor", chiar în categoria Românilor băştinaşi, şi nu s'a gândit nimeni să ridice chestia constituţionalităţii. Trec întâi invalizii şi văduvele de război, apoi urmează alte categorii de români.

Mai mult, chiar pe capitalistul rural, pe proprietarul mare deţinător de pământ, l-am tratat după norme diferite. Am pus şi faţă de el o ordine de preferinţă; acel care este situat într'o regiune cu o populaţie rară, dă mai puţin; acel care are maşini şi inventar bogat are dreptul la 500 ha. etc. etc. Iată dar şi în rândul îndreptăţiţilor, şi în rândul proprietarilor, — categorii cu situaţii schimbate dela individ la individ şi dela clasă la clasă, pe care le face legea în cadrul Constituţiei, fără să se poată spune că s'au atacat drepturile naturale prevăzute în pactul fundamenal: Constituţia.

Dar se obiectează:

Exproprierea şi împroprietărirea au fost dictate de raţiuni de Stat, — ceeace nu e cazul cu industria şi comerţul.

Cum care nu e aceeaşi raţiune de Stat când legiuitorul vrea să repună pe români în locurile uzurpate de străini?

Nu e raţiune de Stat ca naţiunea dominantă, — românii băştinaşi, — care timp de 2000 ani cu jertfa sângelui lor şi a strămoşilor lor au păstrat această ţară — să fie stăpâni pe comandamentele vieţei naţionale, şi economice?

Cine este impostorul, — care să aibă curajul şi lipsa de ruşinare să pună astfel probema! Şi cine este naivul, — aşi putea zice trădătorul, care să-l asculte, şi să-i dea dreptate? (Aplauze).

Dar, domnilor, factorul industriei nu beneficiază şi el de o lege de preferinţă, pe care a cerut-o, şi o cere în fiecare an cu o insistenţă sinonimă cu disperarea?

Ce oare este legea pentru încurajarea industriei naţionale decât stabilirea prin lege a unei ordine de pre-

ferință având la bază origina etnică a materiei prime? In adevăr: fabricile cari vor lucra cu materia primă din țară formează prima categorie și se vor bucura de avantagii mai mari decât cele cari întrebuințează materie primă importată. Ce sunt acestea decât restricțiuni și avantagii fixate după origina etnică a capitalului? Dacă aceste categorii s'au putut face printr'o lege obicinuită pentru interesele industriei naționale, decc oare nu le-am putea face pentru protecția muncii naționale?

Cum? Origina etnică poate forma temei juridic când este vorba de interesele capitalului mort și origina etnică nu poate forma obiectul unei legi atunci când este vorba de om, — de muncitorul care formează capitalul viu al națiunei? (Aplauze). De unde această distincțiune? Nu există nicio piedică, nu există nicio dispozițiune în Constituțiune care să oprească alcătuirea unei asemenea legi. (Aplauze).

Constituția acestei țări este destul de largă pentru ca în spiritul și litera ei să rezolvăm această chestiune pe calea unei legi ordinare.

Dar la urma urmei — cum v'am spus — este în joc însăși existența acestui neam. Constituție? Dacă Constituția te încurcă, o dai la o parte. Constituția este haina pe care și-o croiește un popor, în raport cu nevoile lui din momentul alcătuirei ei. Dar dacă s'au schimbat vremurile și haina devine prea strâmtă, schimbarea ei devine o necesitate.

Când începe poporul să se agite haina crapă, se prefface în sdrențe, și trebue să o dai la o parte. Dacă nevoile s'au schimbat, înlături haina care nu mai îmbracă aceste nevoi, și dai țării o haină nouă, o Constituție nouă. (Aplauze).

TRATATELE DE PACE

Tratatele de pace? Domnilor, sunt naivi acei cari cred că o națiune, în secolul în care trăim astăzi, poate

fi oprită în drumul ei ascendent ce un petec de hârtie. Dar, tratatul dela Versailles și tratatul dela Trianon diferă mult de celelalte tratate anterioare. Tratatele care au dat o nouă hartă Europei, au la bază ideea morală și politică a principiului naționalităților. Așa s'au trasat granițele pe baze etnice nu la întâmplare, nici după capriciile celor dela masa verde.

Suntem dar în spiritul tratatului de pace. Însăși concepția lui Wilson a fost ca *Statele să corespundă cu națiunile;* Statul și națiunea să se confunde, dacă se poate. Lucrul acesta însă nu s'a putut, deoarece există insule izolate de minorități, mai numeroase într'un Stat, mai puțin numeroase în alt Stat. Ideea morală și politică a principiului naționalităților. Așa s'au ne. In statutul minorităților, se va vedea că din punct de vedere juridic singura națiune care trebue să aibă întâietate, singura care poate să vorbească și să se prezinte *în bloc,* este națiunea dominantă, *națiunea majoritară.*

Minoritarii trebue tratați cu omenie, dar ei nu se pot prezenta în bloc ca națiune separată. Ei au *drepturi naturale și personale* n'au drepturi colective. Prin urmare, suntem în însăși ființa, în însuși spiritul tratatului de pace, când spunem că avem dreptul să ne aranjăm la noi acasă, așa cum găsim noi că este mai bine.

Noi nu avem granițe geografice, noi avem granițe etnice, noi avem granițe sufletești. Poporul român s'a născut în aceste granițe și națiunea majoritară suntem noi, cei cari stăpânim de două mii de ani, din moși strămoși, acest pământ. (Aplauze).

Domnilor, între drepturile minorităților și drepturile națiunii majoritare, cari trebue să primeze? Drepturile minoritarului-individ, sau drepturile colectivității-națiune? A pune problema, înseamnă a se rezolva de la sine. O națiune nu poate să trăiască numai pentru că are număr mare, ci trebue ca toate funcțiunile organice să fie în mâinile ei.

Funcțiuni organice sunt funcțiunile de Stat; funcțiune organică este funcțiunea industriei, a comerțului, muncii manuale, și intelectuale, a culturii, a mișcării vieței în general.

Să nu uităm că nervul care mișcă viața unei țări — industria și comerțul ne-a dat cele mai bune și viguroase elemente.

Burghezia este un fel de laborator unde se călesc din generație în generație elementele cele mai bune pe cari le poate da un neam. A lipsi națiunea majoritară de industrie și comerț, înseamnă a o lipsi de funcțiunea cea mai importantă, înseamnă a-i amputa un organ esențial. (1).

DREPTUL DE LEGITIMA APARARE

Problema primatului muncii românești, — este dictată de dreptul de legitimă apărare al națiunei române.

Domnilor, toți au în suflet această credință. Diferența este că unii o mărturisesc, și alții nu. Eu cred că cea mai frumoasă atitudine este cea fățișă. Cred că facem un serviciu și minorităților, dându-le siguranța zilei de mâine, arătându-le că este mai demn, mai moral, mai frumos să trăiască împreună cu noi în proporție justă, în fiecare clasă socială și în fiecare categorie profesională, în raport cu numărul lor, iar nu printr'o excrescență parazitară într'o parte și prin anemie mortală în partea cealaltă.

Nu, noi nu ne-am făcut vinovați de șovinism, „acest cel mai greu păcat al unei rasse" cum îi spunea Nae Ionescu. Intreaga noastră politică minoritară de după războiu, a avut atitudini categoric potrivnice șovinismului exagerat.

„In țara noastră problema antisemită se confundă

1) Vezi importantul discurs al D-lui M. Manoilescu, — la congresul A. G. I. R.

cu problema economică. Antisemitismul nostru nu s'a inspirat nici din reguli rasiste şi nici din consideraţii confesionale. Acestea vin pe urmă. In fond însă şi în primul rând „aspectul economic al vieţii româneşti" ne revoltă şi ne îndeamnă să luăm măsuri de legitimă apărare.

Când vedem că venitul naţional se împarte, aşa cum se împarte; când vedem că beneficiile cele mai mari merg în mâinile minoritarilor, cum să nu cădem pe gânduri? Cum să nu se simtă frământat în toate fibrele sufletului său românul cu dor de ţară, de dreptate? Acest parazitism al minoritarilor pe trunchiul muncii româneşti, această excrescenţă patologică, — cum îmi permit s'o numesc — nu mai poate dăinui. Trebue că mai repede înlăturată, printr'o măsură energică, echitabilă şi justă pentru toţi.

Nu suntem „nici anti-maghiari", „nici anti-germani" „nici anti-semiţi" „nici anti-bulgari" suntem „pro-români", — şi nimeni nu ne poate acuza că vrem să ridicăm familia noastră românească, din starea degradantă în care a dus-o vitregia istorică. (Aplauze prelungite).

Ultimul act din marea piesă a neamului

Politica statului român în această extrem de delicată chestiune trebue să fie fără ascunzişuri, clară şi la lumina zilei. Nu este aici vorba de reacţionarism, de democraţie, de partide de dreapta sau de stânga, ci este o chestie care trece peste cadrul strâmt al partidului politic şi îmbracă un caracter mare naţional, căruia statul român trebue să-i găsească o soluţie urgentă şi dreaptă.

Generaţia dela 1848 şi dela 1859 ne-a dat Unirea. Generaţia dela 1877 ne-a dat independenţa. Generaţia dela 1916—1918 ne-a dat apoteoza, întruchiparea idealului naţional, închegarea într'un singur trup politic a Românilor risipiţi sub diferite stăpâniri.

Mai trebue să jucăm ultimul act din marea piesă a nea-

mului: consolidarea în interior. Mai trebue, Domnilor, să facem un suflet unitar, un suflet românesc. Mai trebue să întărim această naţiune, şi cred că nu putem s'o stăpânim politiceşte, decât întărind-o economiceşte. Robirea economică duce fatal la pierderea independenţii politice.

Numai emanciparea românului băştinaş asigură suveranitatea României, acesta să fie crezul nostru de astăzi, — de mâine şi de totdeauna. (Aplauze prelungite).

PROTECȚIA MUNCII NAȚIONALE PE BAZA ORIGINEI ETNICE *)

Domnilor Studenți,

Obiectul comunicărei mele de astăzi este să vă pun la curent cu legiuirile regimului legionar în legătură cu problema care ne preocupă pe noi de ani de zile: *„Protecția Muncii Naționale"*.

Pentru trecut până la decretul de *„Revizuire al încetățenirilor frauduloase"*, — denumit Octavian Goga, — aveți broșura tipărită sub auspiciile I.. S. E. M. și care conține istoricul tuturor legilor de protecția muncii naționale până la 1938.

Legiurile după 1938 trebuesc neapărat cunoscute, — deoarece schimbă radical fața problemei, și pășește hotărât la protecția muncii naționale fără scrupule constituționale și fără sperietoarea tratatelor internaționale.

Le vom studia și pe acestea tot în ordine cronologică

Este adevărat că protecția muncii naționale pe baza originii etnice n'a apărut decât odată cu întronarea regimului național socialist din Germania.

Toate legiuirile menționate mai sus, vizau pe străi-

---

*) Comunicare la I. S. E M. — pentru studenții Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale — Decembrie 1940.

nul pașaportar, adică pe străinul aparținând aceluiaș stat și care pe cale de emigrare căuta plasament în câmpul muncii unei alte țări, decât țara sa proprie.

Măsurile de protecție a muncitorului național contra străinilor ca origine etnică, dar deveniți cetățeni români, ca urmare a tratatelor, adică minoritarii, nu existau.

Motivele invocate erau de ordin juridic și internațional.

Motive de ordin juridic:

„Constituția" tuturor țărilor democratice nu făcea nici o diferență între minoritari și autohtoni. Toți cetățenii indiferent de origina etnică, — erau egali în fața legilor.

Motive de ordin internațional:

„Tratatele de pace" și în special tratatul dela Versailles făcea din minoritarii din teritoriile anexate cetățeni cu drepturi egale ca și băștinașii.

Toate țările care și-au mărit teritoriul în urma tratatelor de pace, au fost obligate să accepte ca cetățeni cu drepturi egale pe toți locuitorii aflați în noile teritorii în momentul încheerii păcii (1918).

O singură națiune a fost obligată să accepte data de 1913, data războiului balcanic, — iar nu 1918, data încheeri tratatului dela Versailles. Aceasta a fost România care a fost obligată să considere cetățeni români pe toți străinii, care după 1913, se refugiaseră în România.

Aceasta probabil după cum spunea marele Octavian Goga, din „mărinimie" pentru ospitalitatea noastră.

Pe baza acestor două considerațiuni, guvernele române, ezitau să ia măsuri de protecția muncii naționale, și față de minoritari.

Se auzeau strigăte de protestare pe toate tonurile.

Nu puteți călca Constituția.

Nu puteți viola tratatul de pace pentru că ar în-

semna să distrugeți actul de naștere al României mărite.

Iată dece guvernele române cu toată presiunea opiniei publice și a corpurilor profesionale s'au oprit la jumătatea drumului și au venit cu legiuiri anemice. Am citat ca model de slăbiciune și ipocrizenie legea din 1934, denumită jignitor „pentru încadrarea personalului român în întreprinderi" și care intenționat făcea confuzie între pașaportari și minoritari din scrupule constituționale și de teama tratatelor de pace.

GUVERNUL NAȚIONALIST GOGA-CUZA

Revizuirea încetățenirilor 1938

In conferința pe care am ținut-o în 1936 sub auspiciile asociației titraților din Asigurările Sociale (A. T. A. S.) am cerut „revizuirea cetățeniei tuturor indivizilor care și-au dobândit în mod fraudulos cetățenia".

Am repetat cererea în Parlament în 1937, cu ocazia interpelării ce am adresat d-lui ministru Valer Pop, asupra protecției muncii naționale.

Spuneam atunci, — acest decret va veni — sunt sigur că va veni, — pentru că este cerut nu numai de interesele naționale dar și cele morale, — de sentimentul nostru de mândrie și demnitate a Statului Român.

Acest decret a venit.

El a luat ființă grație atitudinei hotărâte, a doi încercați patrioți Octavian Goga și A. C. Cuza, — în guvernarea care a durat numai 40 zile (!)

Cum am făcut parte din acest prim guvern naționalist știu ce greutăți a întâmpinat poetul pătimirei naționale pentru ca să poată da ființă legală acestui decret, — care a pus în mișcare toate legațiile străine.

Căderea prematură a guvernului Goga — Cuza a fost urmarea elaborării acestui decret și a măsurilor de naționalizare a vieții politice și economice.

Guvernul național Goga — Cuza, a avut cei dintâi curajul să *desființeze presa înstrăinată.*

Tot el a inițiat naționalizarea vieții economice prin *anularea tuturor brevetelor rurale de băuturi spirtoase.*

A încercat naționalizarea tuturor societăților care exploatau un monopol al Statului, — Discom, — C. A. M., — etc.

Un vast program de naționalizare, fusese redactat și dat publicității în țară.

In fruntea programului era naționalizarea mânei de lucru pe care își luase sarcina să o ducă la îndeplinire George Cuza, fiul patriarhului naționalismului A. C. Cuza.

Am avut onoarea ca ministru al agriculturei, să propun și să fie acceptat un amănunțit program social pentru ocrotirea muncitorului agricol.

El sfârșia cu următoarea frază „Ca încoronare vom lua toate măsurile ca „țarina să fie salvată", să nu ajungă în mâini străine și să rămână în deplină proprietate a muncitorului român de pământ.

Dar această atitudine curat naționalistă, i-a fost fatală. După 40 zile prima guvernare naționalistă a fost forțată să plece dela guvern sub presiunea forțelor ocult dinăuntru și din afara granițelor țării *).

(Vezi memoriul Octavian Goga).

---

*) Revizuirea cetățeniilor dobândite fraudulos, conținea o procedură foarte sumară ducând sigur la scop.

In adevăr în termen de 30 zile dela publicarea legii, primarii comunelor erau obligați să întocmească un tablou al evreilor din comună.

Evreii trecuți pe tablou erau la rândul lor obligați să depună actele doveditoare că au dobândit în mod regulat cetățenia.

Judecătorul de ocol după studierea actelor da hotărârea de revizuire a cetățeniilor dobândite fraudulos.

După cum vedem procedura e cât se poate de sumară și urgentă iar administrarea probelor era lăsată în sarcina evreului trecut pe tablou.

Totuși decretul n'a putut da roadele așteptate deoarce la scurt timp și înainte de expirarea termenilor din decret guvernul Goga a plecat iar succesorii au menținut revizuirea, — de formă, — pentru ochii lumii.

CONSTITUȚIA DIN 1938

Sămânța aruncată de guvernul naționalist nu putea să nu dea roade.

Problema protecției muncii naționale pe baza originei etnice prea era dreaptă ca să nu oblige pe toate guvernele succesoare să țină seama de ea.

Guvernul prezidat de patriarhul Miron, sub presiunea agitației corpurilor profesionale a studențimei și a întregei suflări românești s'a crezut obligat să treacă în Noua Constituție articolul care proclamă caracterul majoritar și creator de Stat al națiunei române.

Primul Ministru Patriarhul Miron Cristea afirma că la baza noului așezământ trebuie să fie întâietate pentru națiunea română, care prin jertfele și prin credința ei a creiat Statul nostru național.

Dar această declarație a rămas fără urmări.

Toate guvernele care au urmat n'au alcătuit nici o lege care să traducă în fapt întâietatea națiunii române.

Ele se mărgineau să se oblige în fața țării numai la o strictă aplicare a legilor de protecție a muncii naționale, — adică a acelor legi care se dovediseră fără eficacitate.

Și aveau cea mai fericită ocazie atunci când s'au organizat breslele de muncitori, meseriași și funcționari particulari (1938) să păsească la o adevărată naționalizare a personalului românesc. Nici în decretul breslelor din 1938, — nici în proectul din 1939, care avea pretenția să organizeze întreaga națiune română pe categorii profesionale nu găsim vre-o măsură de protecție a românului băștinaș. S'au mulțumit să pună breslelor obligația platonică, — fără sancțiune,— că nu vor activa decât în spirit național, și nu se vor afilia la organizațiile internaționale, fără autorizația guvernului.

Ori aceasta era negarea complectă a măsurilor de protecție a muncii naționale.

STATUTUL JURIDIC AL EVREILOR DIN 1940

Ministru de Justiție I. V. Gruia

Acest Statut care poartă semnătura d-lui I. V. Gruia, — ca ministru de Justiție, — împarte pe evrei în trei categorii corespunzând celor trei sectoare ale vieții publice:

1. Spiritual;
2. Politic;
3. Economic.

In primul sector se decretează libertatea de conștiință; adică libertatea religioasă, libertatea cultului mozaic.

Statutul ia de bază pentru „fixarea noțiunii de evreu", — „religia mozaică", adică *criteriul ritului,* socotit mai restrictiv decât criteriul pur biologic, — unit însă și cu *criteriul sângelui.*

Deci sunt evrei toți cei care sunt de religie mozaică.

Sunt evrei și cei care s'au botezat dacă amândoi părinții, sau chiar numai tatăl este evreu nebotezat. Religia mamei nu influențează pe a copiilor în căsătorie. Dar rămân evrei, — copiii născuți din mamă evreică necăsătorită, adică copiii naturali.

Din punct de vedere al drepturilor evreii sunt grupați 3 categorii:

Categorie I-a sunt cei care au venit în România după Decembrie 1918.

In categoria II-a sunt cei care au devenit cetățeni români înainte de 30 Decembrie 1918, beneficiind fie de dispozițiile tratatelor, fie de diferite legi pe baza cărora au dobândit naturalizarea.

Evreii de categoria III-a, sunt cei care nu intră nici în categoria I-a și nici în categoria II-a.

Evreii de orice categorie ar face parte *„nu pot dobândi imobile rurale".*

Ministerul de agricultură poate *„să exproprieze"*

pentru interes național orice proprietăți rurale aparținând evreilor.

Nu pot dobândi, — în viitor, — întreprinderi industriale rurale, nici prin cumpărare, nici prin succesiuni.

Dacă le-a dobândit pe cale testamentară sunt obligați să le lichideze în timp de 6 luni.

Evreii de toate categoriile nu pot dobândi *„nume românești.*

Evreii de categoria I-a și a III-a:

a) nu pot fi funcționari publici".

b) nu pot fi notari publici, avocați, experți și nu pot exercita orice alte profesiuni, care prin natura lor au legătură cu autoritățile publice.

c) Nu pot fi membri în Consiliile de administrație, fie în întreprinderile publice, fie în cele private.

d) Nu pot fi *„comercianți"*, sub nici o formă, în comunele rurale, iar în comunele urbane nu pot fi comercianți de băuturi alcoolice, exploatatori de cinematografe, editori de ziare și cărți românești, precum și deținători a oricăror mijloace de propagandă național-românească.

Numai evreii din categoria I-a și III-a pot *„exercita profesiunile libere"*, — însă în limitele ce se vor arăta printr'un jurnal al consiliului de miniștri, și dacă nu intră în excepțiile prevăzute de decret.

„Obligațiunile militare", fiind obligațiuni de onoare se transformă pentru evreii din categoria I-a și categoria III-a în obligațiuni „fiscale" și în obligațiuni de „muncă de interes obștesc", după capacitatea și situația fiecăruia.

Lipseşte românizarea personalului

Pentru *„naționalizarea personalului"* din întreprinderile economice nu există nici o dispoziție care să asigure utilizarea românilor în industrie și comerț.

Ar părea că art. 16 al. *c* care prevede obligația de

„concediere în termen de 6 luni, pentru toți cei ce exercită activități economice și sociale", — s'ar referi la înlocuirea personalului străin pentru a crea locuri celui românesc.

E greu ca pe cale de interpretare să se ajungă la înlocuirea personalului străin cu cel românesc. Dar nici măcar posibilitate de interpretare nu există, — de oare ce nicăeri în decret nu se pomenește de „personalul salariat" ci numai de „întreprinderile economice".

Statutul asupra acestui punct prezintă o mare lacună, — care trebuie să fie acoperită. Ea a fost satisfăcută prin decretul alcătuit de regimul legionar denumit pentru „românizarea personalului".

„ORIGINA ETNICA"

Criteriul Sângelui ?
Criteriul Ritului ?
Criteriul Juridic ?

In toate legile noastre ca și aproape în toate legiuirile străine se rostește mereu cuvântul: *„origina etnică"*.

Decretele conducătorului statului român se referă la „origina etnică", ori de câte ori se iau măsuri pentru românizare.

Guvernul Goga-Cuza — a declarat de asemenea că la baza legiuirilor sale va fi origina etnică.

Ce trebue să înțelegem dar prin „origina etnică"?

Origina etnică luată în sens etimologic însemnează „rasism".

Rasismul pretinde pe baza criteriilor de sânge dovada că părinții și strămoșii au aparținut aceluiași *„Etnos"*, adică aceleași națiuni, — din care orice individ purcede pe calea firească a eredității, în linie descendentă.

De aceia mulți răspund atunci când sunt întrebați asupra originei etnice că ea nu se poate constata decât prin analiza sângelui.

A doua părere este a acelora care cer să se ia de bază: *religia, — criteriul ritului,* — socotit mai restrictiv de cât criteriul pur biologic, unit însă și cu *criteriul sângelui*".

Alții pretind că problema trebuie rezolvată pe calea actelor de stare civilă singurele care pot face dovada originii etnice.

Primul procedeu este biologic și medical, al 2-lea are la bază religia, al 3-lea se referă la actele de stare civilă, — *criteriu juridic.*

Este adevărat că știința medicală n'a ajuns la atâta perfecție ca pe cale de analiză să putem descoperi origina etnică după identitatea de sânge.

Dar nici religia și nici succesiunea de acte nu conțin întotdeauna adevărul.

Juriștii numai din necesitate au recurs la o ficțiune socotită prezumție de drept, că „tatăl este acela pe care îl arată căsătoria". „Pater est quem nuptiae demonstrant.

La o națiune ca cea română expusă atâtor năvăliri barbare, — este greu să nu găsești amestecătură de sânge dela popoarele care au avut oarecare așezare gospodărească în mijlocul românilor băștinași.

Rasism pur fără infiltrații străine, — cu greu se poate găsi la vre-o națiune. Chiar părintele rasismului Gobineau, afirmă că numai popoarele nordice, ferite de invazii, — pot invoca rasismul curat.

Italienii și Germanii pretind că popoarele lor, — pot invoca rasismul pur.

Și cu toate acestea, „origina etnică", fiind o realitate trebe precizată juridicește și politicește.

In Senat pe cale de interpelare și într'un cotidian răspunzând la o anchetă a presei — am declarat că pot fi socotiți de origină etnică română toți cei care numără în trecutul lor *„trei serii de morminte și trei serii de cruci"*.

Trei generații, — născuți și crescuți români și creș-

tini, — cred că e suficient să se facă dovada originei etnice.

După 2 ani. — am constatat cu satisfacție, că în Constituția din 1938, — azi abrogată, se prevedea că nu pot fi numiți miniștri decât cei cari descindeau din 3 generații de români, autohtoni.

Un ziarist american, pretinde că Fuehrerul Adolf Hitler i-ar fi declarat că trebuesc 4 generații.

Alții pe lângă numărul generațiilor mai cer și afirmarea neșovăelnică a unei sincere conștiințe naționale.

Primul guvern care a legiferat pe baza originei etnice a fost guvernul Goga-Cuza.

In *legiuirile regimului legionar* găsim următoarele dispoziții:

In decretul pentru exproprierea bunurilor rurale, evreu este socotit nu numai acel care are ambii părinți evrei, — dar și cel care este născut numai din tată sau numai din mamă evreică.

In decretul lege pentru românizarea personalului în întreprinderi, în art. 6 se socotesc evrei numai cei născuți din ambii părinți evrei sau numai din tată evreu, indiferent de religie.

In acest decret origina etnică a mamei nu contează dacă e căsătorită legitim însă contează dacă e necăsătorită, — pentru copii naturali, — care urmează condiția mamei.

Chestiunea fiind așa de importantă suntem de acord cu domnul Eugen Petit, consilier la Inalta Curte de Casație, că fiecare decret-lege în legătură cu protecția muncii naționale trebue să clarifice:

a) Ce se înțelege prin origină etnică?

b) Cum se va face dovada ei?

c) La câte generații se mărginește?

d) Ce soluții se dă în cazurile de încrucișări de rase, fie ariană cu neariană, fie ariană cu română?

Astăzi protecția muncii naționale a îmbrăcat forma radicală, — origina etnică este criteriul determinant, în întreaga Europă.

Toate țările, — dela Marea Nordului la Marea Mediterană, — din Norvegia, până în Spania, — toate recurg la măsuri de protecția muncitorului autohton pe baza originei etnice.

Semnalul l-a dat Germania Național-Socialistă, — care cea dintâi a legiferat pe baza originei etnice.

In Germania.

„*Statutul special*" al evreilor prevede restricțiuni și la exercitarea profesiunilor libere și în viața economică, — în comerț, industrie, meserii, etc. (1).

Dobândirea proprietăților imobiliare e complect interzisă. (2).

---

1) *In Germania* prin a 5-a lege de complectare dela Nürenberg din 1938 nici un avocat evreu numai poate pleda în cuprinsul Germaniei.

Deasemenea printr'o decizie din 1939 membrilor partidului Național Socialist li s'a interzis să reprezinte interesele Evreilor.

Dela 1 Ianuarie 1939 nu pot avea magazine de desfacere cu amănuntul, case de comenzi și întreprinderi de expediție.

Dela aceiași dată le este interzis exercitarea unei meserii pe cont propriu.

Sunt opriți de a fi conducători de întreprinderi și nici nu pot fi membrii ai unei cooperative. — Prin legea burselor li s'au interzis accesul la bursă.

Evreii supuși Germani și apatrizi nu vor putea primi decât „pronume" evreiești dintr'o listă anume întocmită.

Evreii care au un alt pronume de cât cele arătate în listă vor trebui să mai adauge pe lângă acest pronume pe cel de „Israel" daca e bărbat pe cel de „Sara" dacă e femee.

Prin legea din 27 Iulie 1935 care a organizat „Serviciul muncii" nu sunt primiți evrei, — ci numai arieni.

Selecționarea cadrelor din serviciul muncii care vor avea rolul de educatori ai tineretului național socialist, — nu permite de cât „arieni".

2) Evreii nu pot dobândi în Germania proprietăți imobiliare. Instrăinările sunt supuse unei autorizări prealabile și în caz când Statul acordă autorizația părțile contractante sunt obligate să plătească Statului o anumită cotă.

Legea din 3 Dec. 1938 declară pe față că ea urmărește pe bază legală „desiudaizarea generală" a economiei germane și a averii naționale.

Toate valorile mobiliare se depun la o bancă autorizată; de ele nu se pot folosi decât pe baza unei autorizări.

Regimul succesiunilor — starea civilă privind divorțul, tutela, adoptațiunea, sunt reglementate special. Viața culturală deasemenea le este reglementată.

Intreprinderile evreiești sunt bine definite.

Se socotesc întreprinderile că sunt evreiești atunci când proprietarul este evreu, dacă la conducere sau în consiliile de adminis-

După Germania hitleristă, *Italia fascistă*, a luat aceleași măsuri, bazate tot pe origina etnică (1).

Statutul evreilor e mai drastic în unele ramuri profesionale, decât în Germania. (2).

Spania, după victoria lui Franco, a legiferat aceleași restricțiuni, tot pe baza originei etnice.

In *Norvegia*, *Danemarca*, *Olanda* și *Belgia*, țări ocupate de armatele germane, toate legiuirile din ultima vreme au la bază criteriul originei etnice.

Chiar în *Franța* neocupată, mareșalul Pétain pe cale de decret a ordonat revizuirea cetățeniei a peste 500.000 evrei intrați în Franța după 1918. — și revizuirea avocaților pe baza criteriului etnic.

„Nimeni nu poate fi sau rămâne inscris în tabloul ordinului avocaților sau pe listele de stagiu dacă nu posedă naționalitatea franceză cu titlu originar, ca fiind născut din tată francez. art. 1"

Până și țările care nu sunt sub dominația Axei, cum

---

trație este un membru evreu, sau când se găsește „sub o influență evreiască hotărâtoare".

In Varșovia li s'au creeat cartiere speciale pentru a se evita chiar contactul cu arienii.

Toate serviciile din aceste sectoare se exercită numai de evrei.

1) *In Italia*. Atitudinea fascismului e bazată pe rasim și se limitează la următoarele 10 puncte, apărute la 14 Iulie 1938 în „Giornale d'Italia":

1. — Rasele există ca o realitate materială;
2. — Concepțiile despre rasă pot fi mai cuprinzătoare ori mai restrânse.
3. — Ideia de rasă este pur biologică.
4. — Populația Italiei actuale este în majoritatea ei de origină ariană, iar civilizația ei este ariană.
5. — Compoziția rasistă a Italiei este neschimbată de 1000 ani; după invazia Longobarzilor nu s'a mai produs nici o altă mișcare de importanță de popoare.
6. — Există prin urmare, o „rasă italiană" curată.
7. — Rasismul trebuie să fie în Italia esențialmente italian și să aibe o orientare ariano-nordică.
8. — Este necesară să se facă o distincțiune precisă între omul mediteranian al Europei pe de o parte și acel oriental și african de altă parte.
9. — Evreii nu aparțin rasei italiene.
10. — Caracteristicile fizice și pishologice ale italienilor, care sunt curat europene, nu trebuesc alterate în nici un chip.

2) Din cele 10 puncte rezultă că evreii nu aparțin rasei italiene care există ca o rasă distinctă.

„Evreii fiind de altă rasă și neasimilați de poporul italian în cursul vremurilor, stau în afara comunității naționale. Italianul, cu drept cuvânt mândru pe continuitatea sa etnică și pe opera civiliza-

sunt: Jugoslavia, Bulgaria (1), Turcia şi Grecia au adoptat criteriul originei etnice drept bază a protecţiei muncii naţionale.

LEGIUIRILE REGIMULUI LEGIONAR
Conducătorul Statului, — Dl. General Antonescu
şi
Origina etnică
1940

România nu putea să rămână în afara curentelor, care azi domină viaţa politică şi economică a Europei.

Domnul General Antonescu Conducătorul Statului român într'un interview acordat ziarului „Stampa", din Torino, — pune categoric la baza ridicării elementului românesc criteriul originei etnice:

„Eu voi rezolva problema evreiască în cursul reorganizării Statului, substituind, încetul cu încetul, pe evrei cu români şi, în primul rând, cu legionari, cari între timp se vor pregăti. Bunurilor evreilor vor fi, în

---

toare reaeizată, a devenit rasist, trăgând concluziile fireşti dintr'o situaţie dată".

Ducele a sous răspicat: „Să ştiţi şi toată lumea să ştie că şi în chestiunea rasei vom merge drept la ţintă. Este pur şi simplu absurd să susţii că fascismul imită ceva sau pe cineva".

Nimeni nu va contesta acest drept Italienilor şi cu atât mai puţin evreii, cari au fost întotdeauna adepţii celui mai nelimitat şi netolerant rasism. Ei s'au privit totdeauna ca aparţinând unui sânge deosebit.

1) *In Bulgaria*. Prin legea pentru apărarea naţiei, evreii nu pot fi cetăţeni bulgari, în consecinţă nu pot ocupa funcţiuni la Stat sau etatizate.

Nu pot exercita funcţiuni libere decât numai în raport cu numărul conationalilor lor.

Evreii nu pot face parte din armată, în schimb vor plăti pentru aceasta anumite impozite.

Nu au drept să ţină servitoare bulgăroaice.

Nici un evreu nu poate avea domiciliul într'o localitate fără aprobarea Direcţiei Poliţiei.

In Sofia nu se mai acordă nici unui evreu să-şi stabilească domiciliul.

Evreii nu pot obţine cinematografele, editurile, magazine de arme, case de filme, editori şi redactori de ziare, actori.

Evreii nu pot avea acţiuni, capital, etc., în întreprinderile, care prin natura lor nu au nimic comun cu ei.

mare parte, expropriate, în schimbul unor indemnizații. Evreii, care au venit în țară după 1913, cu alte cuvinte după a doua parte a războiului balcanic, vor fi înlăturați de îndată ce aceasta va fi cu putință, chiar dacă au devenit cetățeni români, în vreme ce ceilalți, o repet, vor fi substituiți încetul cu încetul.

Evreii vor putea trăi, dar nu vor putea fi beneficiarii resurselor și bogățiilor acestei țări. In România trebuie să trăiască și să fie puși în valoare mai întâi românii; ceilalți, dacă rămân locurile libere, vin după ei.“

România legionară, aderând necondiționat la puterile „Axei“ a legiferat protecția muncii naționale pe baza originii etnice.

Exproprierea bunurilor rurale
5 Octombrie 1940

Prima legiuire, prin care guvernul legionar al Generalului Antonescu și-a inaugurat acțiunea de românizare, — a fost *„exproprierea bunurilor rurale“*, aparținând evreilor.

Trec în patrimoniul Statului toate proprietățile rurale, aparținând evreilor, împreună cu tot inventarul viu și mort precum și stocurile de cereale și furaje aflate pe proprietățile expropriate.

Intră în expropriere și clădirile, — conacele și orice alte construcții.

Se scutesc numai două mii metrii pătrați în jurul locuinței, dacă sunt situate în vatra caselor în jurul satelor și târgurilor, — deasemenea mobilierul și obiectele casnice.

Pentru ca să nu se producă confuzii în aplicare, decretul precizează „cine poate fi socotit evreu și ce se înțelege prin proprietate rurală“.

a) Evrei sunt toți cei cari sunt născuți din ambii părinți evrei, sau chiar dacă unul din părinți — mamă sau tată au fost evrei, indiferent de religie.

b) In proprietăţile rurale se cuprind nu numai pământurile arabile dar şi orice alte construcţiuni sau clădiri;

Un alt decret cu data de 10 Noembrie 1940 mai expropriază în favorul Statului:

a) pădurile, împreună cu toate instalaţiunile şi construcţiile aflate pe ele.

b) *„Morile, pivele, şi teascurile"* ţărăneşti de ulei cât şi cele de postav.

c) „Fabricile agricole" de spirt cu tot inventarul viu sau mort şi cu toate stocurile.

d) *„Industriile forestiere"*, cu toate instalaţiile şi construcţiile.

Intră în expropriere nu numai evrei, persoane fizice, — dar şi societăţile evreeşti.

Societatea se socoteşte evreiască atunci când majoritatea capitalului aparţine evreilor.

Societăţile în nume colectiv se socotesc evreeşti, când unul din asociaţi este evreu.

Acţiunile societăţilor pe acţiuni se transformă, de drept în acţiuni nominative şi pentru a nu se camufla acţionarii sunt obligaţi să le depună în termen de 30 zile la sediul societăţii.

„O comisiune specială centrală" compusă din 3 magistraţi, un agricultor şi un inginer silvic este instituită pentru fixarea „indemnizaţiilor", care va lua de bază venitul brut fiscal.

Comisiunea va judeca şi rezolva toate litigiile, care ar naşte, nu numai între Stat şi proprietarul expropiat, dar chiar şi faţă de terţii contestatori care vor ridica pretenţii.

Exproprierea urbană, n'a fost decretată, — să nu se facă confuzie.

Guvernul legionar afirmă că este preocupat de marea problemă a românizării oraşelor.

Infiltraţia străinilor în proprietatea urbană, — în

ultimii 10 ani, — a luat aspectul unei adevărate invazii.

„Orașele trebue să ne fie tot așa de scumpe, ca și satele. Ele fac parte integrantă din teritoriul național, din ființa Patriei. Orașul reprezintă avantgarda unui popor în lupta continuă pentru civilizație și progres. Orașul trebue să fie port-stindardul ideilor înoitoare, făclia biruitoare a idealurilor unui popor, citadela economică, depinde de punerea în valoare a bogățiilor naționale. Orașul este centrul vital în sbuciumarea materială și spirituală a unei națiuni".

Profesiile libere

A urmat în ordine cronologică restrângerea dreptului de a exercita profesiile libere ca: avocatura, medicina, etc.

Evreii avocați nu vor putea exercita profesiunea de cât pentru coreligionarii lor persoane fizice.

Asistența juridică de orice fel pentru români și pentru societățile din România le este interzisă.

Toate contencioasele societăților sunt obligate să concedieze pe avocații evrei și să numească în locul lor avocați români.

Aceleași restricțiuni sunt legiferate și pentru exercițiul *„medicinei"*.

Au drept să exercite medicina numai doctorii români, — înscriși în colegiul medical român.

Doctorii evrei, numai pot îngriji și nici să dea consultație pacienților români, ci numai evreilor, în care scop au fost obligați să se constituie într'un colegiu medical separat de al românilor.

Rețetele doctorilor evrei vor fi ștampilate cu un timbru sec, — care va purta în mod vizibil inscripțiunea „medic evreu".

„Farmaciile" de orice categorie nu pot fi arendate evreilor. Contractele în curs sunt anulate.

Evreii nu pot fi întrebuinţaţi sub nici o formă în farmacii. Expunerea de motive invoacă „apărarea sănătăţii satelor",— care nu poate fi lăsată pe mâna streinilor.

Aceleaşi restricţiuni se aplică şi drogueriilor.

Funcţiunile publice

Evreii nu pot fi nici militari, nici magistraţi.

Indatoririle militare le fac sub forma rechiziţiilor la muncile de folos obştesc şi sub forma plăţii unor taxe militare.

Evreii, nu pot ocupa locuri în învăţământul de Stat de orice grad, ci numai în şcolile lor speciale şi acestea înfiinţate numai cu autorizaţie specială.

In şcoală trebue să avem pepiniere de suflete şi spirite româneşti.

Străinii nu pot să oficieze ca îndrumători în altarele şcoalei româneşti.

Cei care modelează sufletele tinerilor generaţii, trebue să aibe suflet românesc şi sânge românesc.

Căsătoria funcţionarilor publici

Funcţionarii publici nu se pot căsătorii cu persoane de origină etnică străină, contravenienţii pierd slujba.

Decretul lege se inspiră din principiile de bază ale oricărui Stat Naţional, — care cere ca elementul etnic băştinaş să-şi primească locul pe care îl merită pentru organizarea familiei curat româneşti.

„Evreii" poartă în sângele lor destinul de incompatibilitate spirituală, morală şi chiar organică", — zice expunera de motive a „Statutului din 1940".

Românizarea întreprinderilor

Tot atât de hotărâtă şi drastică e acţiunea guvernului legionar şi în viaţa economică.

Guvernul legionar şi-a propus românizarea întreprin-

derilor prin naţionalizarea capitalului şi a personalului.

Pentru naţionalizarea capitalului s'a format corpul *„comisarilor de românizare"*, cu dublu scop:

a) imobilizarea capitalului întreprinderilor constituite sub forma societăţilor pe acţiuni, şi

b) Să nu se mai angajeze în viitor personal de altă origină etnică decât români.

Toate acţiunile la purtător se transformă de drept în acţiuni *„nominative"*, la întreprinderile unde au fost numiţi comisari de românizare. Fără asentimentul comisarilor de românizare nu se mai poate face nici un act de dispoziţie.

Decretul pentru înfiinţarea comisarilor de românizare a fost socotit dela început o formulă urgentă, dar provizorie.

D. profesor Gh. Leon, fostul ministru al Economiei Naţionale, a accentuat şi subliniat atât urgenţa cât şi provizoratul în conferinţa dela Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti. D-sa a cerut comisarilor de românizare să procedeze cu toată stricteţea când este vorba „să nu se înstrăineze întreprinderile" la care ei funcţionează, dar să-şi exercite atribuţiunile cu toate menajamentele posibile, pentru ca „să nu stagneze viaţa economică".

După 4 luni de funcţionare, comisarii de românizare au fost desfiinţaţi, socotind că ei şi-au îndeplinit „parţial" misiunea.

In locul lor s'a instituit un organ superior de cenzură sub forma unei *„comisiuni centrale"*, compusă dintr'un Magistrat de carieră, şi doi delegaţi, din care unul al Camerei de Comerţ şi Industrie din Bucureşti şi altul al Ministerului de Agricultură şi Domenii. Rolul acestei comisiuni este de a da avize, — a aproba sau respinge, — actele de dispoziţie şi administraţie mai importante din viaţa întreprinderilor economice, — care au avut comisari de românizare.

Ministerul motivează, că a fost nevoit să îmbrățișeze această soluție pentru ca să înlăture „primejdia unui marasm economic în producția națională, și în exercitarea comerțului, datorite unor dezordonate transferări de fonduri industriale și comerciale".

Pe cale de comunicat oficial, — din 24 Ianuarie, guvernul d-lui general Antonescu afirmă că se va continua cu aceeași energie, — românizarea întreprinderilor și personalului pe baza „originei etnice".

Românizarea personalului

Dreptul de supraveghere ca pe viitor să nu se mai angajeze personal străin, era platonic, — deoarece personalul străin își păstra locurile gras retribuite, din care nu puteau fi scoși decât după anumite termene, prevăzute în legile în vigoare.

Comisarii de românizare, — în conferința dela Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale, s'au plâns d-lui ministru al Economiei Naționale că sunt paralizați în acțiunea lor de naționalizare a personalului și au cerut o nouă lege, care să obligе întreprinderile să înlocuiască pe salariații lor cu români. — fără respectarea drepturilor de preaviz și concediere prevăzute în legea contractelor de muncă

Această lege le-a fost dată:

Este decretul lege, care poartă titlul „*Românizarea personalului din întreprinderi*".

Acest decret conține următoarele drastice dispoziții:

Toate întreprinderile, fie civile, fie comerciale, fie de orice altă natură, — nu vor mai putea avea în serviciul lor salariați evrei.

In acest scop, *până la 31 Decembrie 1941*, toate întreprinderile sunt „obligate să concedieze", pe salariații evrei, — Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale, poate scurta termenul pe cale de decizie.

Pentru ca salariații evrei să nu ridice pretenții pe

baza drepturilor câştigate, s'au prevăzut următoarele despăgubiri ca o derogare dela legile anterioare.

a) Echivalentul salariului pe 15 zile, pentru cei ce au vechime de 5 ani.

b) Echivalentul salariului pe o lună pentru cei cu o vechime de 10 ani.

c) Echivalentul salariului pe 2 luni pentru cei cu o vechime între 10-20 ani.

d) Cei cu o vechime peste 20 ani, vor primi salariu pentru 3 luni.

Aceste despăgubiri le vor primi integral, numai cei cari vor fi concediaţi în prima lună.

In a doua lună vor primi numai jumătate; iar cei care au fost concediaţi în a treia lună vor primi numai o treime.

După trei luni, — adică după 17 Februarie 1941, nu se mai acordă nici o despăgubire.

Iată prin urmare, cum întreprinderile pot la stăruinţa comisarilor de românizare să concedieze pe salariaţii evrei, iar în locul lor să fie numiţi români.

Formarea specialiştilor români

Şi ca litera legei să nu rămână o simplă intenţie în art. 10 s'a prevăzut că în vederea formării de elemente specializate româneşti, Ministerul Muncii va putea obliga întreprinderile să angajeze personal românesc, care să lucreze cu specialişti străini, — timp de un an, — cu drept de prelungire pe încă 6 luni pentru ca românul să se iniţieze în toate secretele întreprinderii şi să se specializeze în muncile calificate.

Comisia specială de judecată

Sancţiuni drastice se prevăd pentru cei care vor încerca să saboteze opera de românizare. In acest scop s'a creiat o *„comisiune specială de judecată"*, care va funcţiona pe lângă fiecare inspectorat al muncii.

Comisia specială de judecată se compune dintr'un magistrat de carieră ca preşedinte şi doi delegaţi, unul

numit de Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale și altul numit de Ministerul Economiei Naționale.

Preluarea și lichidarea

In caz de sabotaj economic dovedit, — întreprinderea poate fi preluată de organele Statului, — și dacă vina este prea gravă poate fi lichidată.

Ce devin lucrătorii evrei concediați?

Ca o măsură de umanitate — legea prevede că salariații evrei concediați vor fi întrebuințați la *„lucrări de utilitate publică"*, după normele ce se vor stabili printr'un jurnal al consiliului de miniștri.

In vederea acestui scop și pentru acoperirea sarcinilor de suportat, — toate întreprinderile care au mai mult de 5 salariați sunt obligate la plata unei contribuțiuni de 1%, — calculată la totalul sumelor plătite drept salarii.

Această contribuțiune de 1% se va încasa, — pentru ușurință, — prin Casa Asigurărilor Sociale, odată cu contribuția de 1,20%.

La care evrei se aplică Decretul de Românizarea personalului?

Decretul lege în art. 6 determină și ce trebuie să se înțeleagă prin evrei și precizează că *„sunt evrei cei născuți din ambii părinți evrei, sau numai din tată evreu, indiferent de religie"*.

După acest decret origina mamei căsătorită legitim nu contează.

Copiii naturali urmează condiția juridică a mamei.

Concluzii

După cum vedem, decretele-legi legionare urmăresc „o românizare cât mai completă în toate domeniile și în primul rând în cel al muncii".

Expunerea de motive mai adaugă că „românizarea" o cer „interesele și aspirațiile neamului și imperativele vremii care sunt și ale Statului Legionar".

„Apărarea națională nu poate fi asigurată atunci când producția și secretele sunt în mâini străine, care s'au dovedit a fi totdeauna dușmane.

„Iar problema clasei de mijloc care este vitală ființei noastre etnice, — trebuie și ea rezolvată fără întârziere".

Expunerea de motive, constată ceeace noi în atâtea rânduri, — am afirmat, — „că toate legiuirile de până acum așa zise de protecție, au avut un rezultat nul, personalul întreprinderilor n'a fost naționalizat nici cu unul la sută".

Aceasta din cauză că întreprinderile s'au organizat pe principii complect ostile elementului românesc, care a rămas la periferia vieții economice.

Tot expunerea de motive subliniază gravitatea problemii și necesitatea de a o rezolva sub toate aepectele ei și prin orice mijloace în chipul cel mai drastic, — paralizând toate posibilitățile de dezagregare.

Iată dar o lege, care pune problema românizării în adevărata ei lumină și care face toate eforturile pentru realizarea ei.

Socotim totuși că bunele intenții ale legii și drasticele ei dispoziții nu vor putea să rezolve integral problema, — dacă nu se complectează, cu o instituție specială care să pună la dispoziție printr'o casă specială de finanțare, — *„creditele necesare"*, singurul mijloc care ar face efectivă preluarea pe cale legală a întreprinderilor, — de către români, și numai de către români.

Fără o asemenea instituție superioară învestită cu mari mijloace financiare întreprinderile vor rămâne și mai departe în mâinile străinilor.

Românii trebuie să intre în întreprinderi nu numai ca salariați, dar și ca „proprietari", nu numai ca lucrători manuali, dar și „conducători", — repetăm pe cale legală, — nu prin violență și silnicie.

și *capitalul și conducerea* vor fi în mâinile românilor.

Acestea nu se pot realiza decât în momentul în care

Dacă nu atingem aceste două obiective, atunci vom avea surpriza ca întreprinderile abandonate de evrei, să fie acaparate de alți străini, care dispun de mari mijloace financiare și contra cărora nu se va putea invoca „nearianismul".

Ori care din guvernele naționaliste trebue să urmărească cu perseverență ca națiunea română să devină stăpână pe întreprinderile economice.

Românizare, da, — arianizare fără români cu străini de altă origină etnică, nu.

Suntem la un moment crucial, când nu trebuie să lăsăm să ne scape din mâini românizarea vieții economice.

Factorii responsabili să ia aminte că a proceda altfel este a ne lăsa să cădem sub influența puternică a unui capital străin, a cărui hegemonie economică, — va duce sigur la știrbirea celor mai elementare drepturi ale muncii românești.

BIBLIOTECA ACADEMIEI